

missio

JAARVERSLAG 2008

INHOUD

1. Algemene inleiding
  - a. algemeen
  - b. doelstelling
  - c. Missio uniek in Nederland
  - d. sterktes en zwakten, kansen en bedreigingen
  - e. algemene informatie
2. Fondsenwerving
  - a. collecten
  - b. donaties en giften
  - c. nalatenschappen
  - d. communicatie met donateurs
3. BESTEED AAN DE DOELSTELLING
voorlichting en educatie
  - a. wereldmissiemaand
  - b. website Missio
  - c. website klap
  - d. Missio Wereldwijd
  - e. subsidie NMR
  - f. subsidie FMV
subsidies plaatselijke kerken
projectsubsidies
4. Financiën
  - a. algemeen
  - b. opbrengst fondsenwerving
  - c. educatie
  - d. uitvoeringskosten
  - e. resultaat beleggingen
  - f. richtlijn 650
5. Beleid
risicomangement
beleggingen
continuïteitsreserve
6. Communicatie
7. Toekomstvisie Missio 2009
kredietcrisis
8. Verslag Toezichthoudend orgaan Missio
9. Verantwoordingsverklaring
10. Leden van Algemene raad en bestuur
11. Medewerkers bureau

1. ALGEMENE INLEIDING

a. Algemeen

In de statuten van de Pauselijke Congregatie voor de Evangelisatie te Rome is bepaald dat in ieder land een Pauselijke Missiewerken wordt opgericht bestaande uit een nationale raad, een nationaal bestuur en een nationaal directeur.

In Nederland is dit vormgegeven door de oprichting van de stichting Pauselijke Missiewerken Nederland, waarvan de statuten voor het laatst gewijzigd zijn op 17 augustus 2004.

Daarnaast is opgericht de Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken, waarvan de statuten voor het laatst gewijzigd zijn op 17 augustus 2004. Deze stichting heeft als doel het ondersteunen van het werk van de Stichting Pauselijke Missiewerken.

Het bestuur van deze stichting en het bestuur van de stichting Pauselijke Missiewerken Nederland bestaan uit de nationaal directeur, tevens voorzitter van het bestuur, de algemene raad, bestaande uit een afgevaardigde uit ieder bisdom zijnde de missiesecretaris, en ten hoogste vijf overige leden.

b. Doelstelling

Het doel van de Pauselijke Missiewerken is de bevordering van een missionaire geest onder de gelovigen en hun samenwerking zowel in geestelijke als materiele zin met het werk van de wereldwijde evangelisatie.

Dit doel wordt onder meer verwezenlijkt door middel van 1. de verwerving van geldmiddelen zoals collecte, mailingen, schenkingen en erfstellingen, en 2. het verzorgen van een educatief programma voor katholieken in Nederland.

Een belangrijke bron van inkomsten is de jaarlijkse wereldwijde collecte in de maand oktober waarbij ook in Nederland wordt gecollecteerd voor de noden in de derde wereld. Vanuit deze collecte zijn er mensen die donateur of zelfs een studiebijdrage willen geven. Ook zijn er die na hun dood Missio een warm hart toedragen door Missio te gedenken in hun testament. Met de inhoud van ons materiaal voor de wereldmissiemaand, de artikelen in het tijdschrift Missio Wereldwijd en de nieuwsbrief bij de donateursmailingen geven wij invulling aan de missionaire geest onder de gelovigen.

c. Missio uniek in Nederland

Missio is de enige organisatie in Nederland die katholieke kerken in de derde wereld ondersteunt vanuit een solidariteitsgedachte. De solidariteit bestaat eruit dat gelden uit de hele wereld worden ingezameld, verdeeld worden over diezelfde wereld op basis van gelijkheid. Wereldwijd kan elk bisdom van daartoe aangewezen missiegebieden aanvragen indien om financiële ondersteuning.

d. Sterktes en zwakten, kansen en bedreigingen Missio

Sterke punten van Missio

1. Missio beschikt over een uitgebreid netwerk van vrijwilligers zijnde de pastores in de parochies
2. Missio is als geen ander in staat als 'linking pin' te fungeren tussen de kerk hier en in het 'zuiden'.
3. Missio kan flexibel werken door de kleine omvang en korte communicatielijnen en kan snel beslissingen nemen.
4. Missio heeft een goede, betrouwbare en degelijke reputatie in de katholieke wereld.
5. Missio biedt een duidelijk zichtbaar resultaat van haar handelen in de vorm van verantwoording over ontvangsten en bestedingen.

Zwakkere punten van Missio en mogelijke oplossingen

1. De organisatie is afhankelijk van giften van derden en is daardoor kwetsbaar. Missio probeert dit op te vangen door zich te verzekeren van zoveel mogelijk inkomsten op lange termijn. De nadruk bij de fondsenwerving wordt daarom steeds meer gelegd op het verkrijgen van periodieke uitkeringen bij notariële akte en het omzetten van eenmalige donaties in doorlopende machtigingen.
2. De organisatie is kwetsbaar vanwege de kleine omvang en de gespecialiseerde kennis. Vastlegging van kennis, procedures en dergelijke enerzijds en het uitwisselen, delen en opslaan van informatie anderzijds moet dit probleem beheersbaar maken. Automatisering is daarbij een grote hulp.
3. Missio is bij velen niet langer bekend. Maar een combinatie van een sterk groeiende aandacht in de parochies moet de naamsbekendheid fors doen kunnen groeien.
- 4 De collecte-opbrengst van Missio vertoont nog hiaten: met name bij nieuw benoemde pastores en parochiebestuurders is het fenomeen van verplicht af te dragen collecteopbrengst niet doorgedrongen. In de komende jaren zal hier speciale aandacht aan worden gegeven.

Mogelijkheden van Missio

1. Toename van naamsbekendheid door uitbreiding PR.
2. Profiteren van het feit dat er geen concurrentie in de doelstelling is.
3. Uitbreiden van educatieve activiteiten van Missio.

Bedreigingen voor Missio en oplossingen

1. Toenemende concurrentie onder de Goede Doelen organisaties. Wel mag opgemerkt worden dat Missio zich door haar specifieke doelstelling zeer onderscheidt van het overgrote deel van de Goede Doelen in Nederland.
2. Afnemend kerkbezoek. Hierdoor neemt ook de opbrengst van Missio af. Dit kan vanuit de Bisschoppen bestreden worden door bij parochies aan te dringen op het belang van de jaarlijkse collecte voor Missio Wereldmissiemaand.
3. Doordat de gelden wereldwijd worden verzameld en verdeeld, is de projectinformatie onvoldoende inzichtelijk voor buitenstaanders. De huidige donateur wil duidelijker geïnformeerd worden over besteding van gelden.

e. Algemene informatie

Stichting Pauselijke Missiewerken Nederland. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd op 17 augustus 2004.

Deze stichting kent onderafdelingen:

- Stichting Pauselijk Missiewerk voor de Geloofsverbreiding
- Stichting Pauselijk Missiewerk voor eigen priesters
- Stichting Pauselijk Missiewerk der kinderen

De statuten van deze onderstichtingen naar kerkelijk recht zijn voor het laatst gewijzigd op 27 november 1990.

Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd op 17 augustus 2004. De stichting is gevestigd in 's-Gravenhage.

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer 41151392.

Naar buiten toe wordt opgetreden onder de naam MISSIO.

Als ANBI instelling aangemerkt onder dossiernummer 6257 met als naam Stichting Nationaal Bureau Pauselijk Missie Actie.

Missio heeft sinds 1998 het CBF keurmerk voor Goede Doelen.

2. FONDSENWERVING

Missio verdient ieders steun. Zonder fondsenwerving kunnen wij onze doelen niet bereiken. Missio ontvangt inkomsten uit donaties, collectes, giften en nalatenschappen. In 2008 hebben wij in totaal ruim 1,8 miljoen euro aan inkomsten uit eigen fondsenwerving ontvangen. Dat is ruim 0,7 miljoen euro minder dan in 2007.

Baten uit eigen fondsenwerving

a. Collecten

1. Wereldkerkbijdrage

Van oudsher gaan vrijwilligers (zelateurs) jaarlijks met een kwitantie bij leden van de parochie langs voor een bijdrage voor de missie (de wereldkerk). Zowel de zelateurs als de kwitantieleden zijn op leeftijd. Nieuwe zelateurs en kwitantieleden dienen zich nauwelijks aan. Deze vorm van fondsenwerving is ondanks de lage kosten helaas van aflopende aard. Daarnaast wordt nog van enkele bisdommen een bijdrage voor de wereldkerk ontvangen.

2. Collecten

Jaarlijks wordt in alle RK kerken in de maand oktober een collecte gehouden voor de ondersteuning van de armlastigste parochies in de wereld. De opbrengst bedroeg € 251.447 tegen € 284.052 in 2007. Door samenvoeging van parochies, teruglopend kerkbezoek en verminderde interesse voor de collecte loopt de opbrengst terug.

Op de eerste zondag van oktober wordt gecollecteerd voor het kinderfonds van de pauselijke missiewerken. De opbrengst bedroeg € 51.217 tegen € 47.167 in 2007. Voor deze collecte heeft Missio spaarzakjes vervaardigd die door scholen en parochies besteld kunnen worden. Het motto op het spaarzakje was "Schenk Opio jouw lach". Opio is een ex kindsoldaat, slachtoffer van oorlog en geweld, straatkind en weeskind. Er zijn 43.000 spaarzakjes verzonden (in 2007 53.000).

b. Donaties en giften

1. Mailingacties

Missio kent vijf momenten waarop zij haar donateurs benadert:

De *nieuwjaarsactie*: deze stond in het teken van geloof delen. Hierin is aandacht gevraagd voor algemene kerkprojecten. De opbrengst bedroeg € 115.815 tegen € 124.703 in 2007.

Roepingenzondag: actie en aandacht is gevraagd voor priesteropleidingen en seminaries in de derde wereld met een opbrengst van € 109.842 tegen € 104.465 in 2007.

In de *zomeractie* is aandacht gevraagd voor kinderprojecten opbrengst € 104.962 tegen € 135.716 in 2007.

In *wereldmissiemaand* is financiële steun en gebed gevraagd voor het pastorale werk van de kerk in Noord Oeganda. De opbrengst bedroeg € 199.082 tegen € 235.672 in 2007. In 2007 was de opbrengst hoger dan voorgaande jaren door aandacht voor de situatie van de Dalits. Met *kerst* vragen wij aandacht voor kleinschalige projecten waarvoor men aanklopt bij Missio Nederland. De opbrengst was in 2008 € 99.686 tegen € 90.775 in 2007.

Door vergrijzing loopt het donateursbestand en de opbrengst ondanks uitschieters jaarlijks terug.

2. Studiebijdragen

Een aantal mensen ondersteunt met een bijdrage de opleiding van een priesterstudent in de derde wereld. Ook hierbij heeft Missio te maken met terugloop van het aantal mensen dat ondersteuning verleent. De opbrengst daalde van € 117.957 in 2007 naar € 107.487 in 2008.

3. Giften en schenkingen

Jaarlijks mag Missio rekenen op bijdragen van mensen en organisaties (kloosters) die een algemene bijdrage geven voor het werk van Missio. De opbrengst bedroeg in 2008

€ 229.728 tegen € 226.139 in 2007. Deze opbrengst is de afgelopen jaren beïnvloed door incidentele bijzondere hoge eenmalige giften van € 86.800 in 2008 en € 82.600 aan giften en vrijval van depots in 2007.

c. Nalatenschappen

Missio ontvangt een deel van zijn inkomsten uit nalatenschappen. In 2008 daalden deze inkomsten (- € 600.000 euro) ten opzichte van 2007.

De inkomsten uit nalatenschappen (€ 540.000) bleven ook achter bij de begroting 2008 (€ 600.000). Niet alleen liep het aantal ontvangen nalatenschappen terug, er zijn ook geen grote nalatenschappen (> € 200.000) ontvangen.

d. Communicatie met donateurs

Voorlichting over onze activiteiten is de kurk waarop wij drijven. Missio hecht veel waarde aan goede, inhoudelijke informatie aan onze donateurs.

De communicatie met onze donateurs verloopt via de website en de nieuwsbrief die elke mailingactie vergezelt. Bij onze fondsenwervende acties, zoals mailings, wordt niet alleen om een financiële bijdrage gevraagd maar ook aangegrepen om voorlichting te geven over de projecten. Wij willen graag dat donateurs weten welke activiteiten Missio - dankzij hun financiële hulp - kan ontplooiën.

3. BESTEED AAN DE DOELSTELLING

Voorlichting en educatie

a. Wereldmissiemaand

Het motto voor 2008 was "Kerk ben je samen". Dit stond op de poster samen met een Oegandese vrouw die steun zoekt bij het kruis van Christus.

In wereldmissiemaand m.n. op Missiezondag is aandacht gevraagd voor het pastorale werk van de kerk in Noord Oeganda. Aan alle parochies werd een informatieset met werk materiaal gestuurd om de vieringen zo goed mogelijk voor te bereiden. Daarnaast kon men bijna al het materiaal gratis bestellen.

Voor het parochieblad waren kant en klare teksten beschikbaar.

Nieuw was dit jaar de actie-envelop met credo-kaart. Naast informatie over het werk van Missio konden mensen de credo-kaart invullen om zo een bedrag aan Missio te doneren. Naar iedere parochie werden 50 credo-kaarten toegezonden, zo nodig konden zij bestellen. Aan directe respons ontvingen wij 190 ingevulde kaarten retour met aan toezeggingen € 3.835.

Voor pastores en andere voorgangers was een handzame bundel met gebeden, lezingen en preeksuggesties ontwikkeld. Maar liefst 487 maal werd dit afgenomen (2007 597 stuks).

Voor de kerkgangers was een boekenlegger met gebed om na de viering mee te nemen.

Parochies vroegen om 48.000 stuks (in 2007 55.000 stuks).

Ook kon het tijdschrift *Missio Wereldwijd* worden besteld. In het septembernummer was veel aandacht ingeruimd voor Oeganda. Zo was het thema vergeving, was er een reportage over het vredesproces in Oeganda en waren de kinderpagina's ook gewijd aan Oeganda. Dit themanummer werd om deze reden 354 maal aangevraagd.

Missio bracht een DVD uit met 3 reportages over Oeganda. Een reportage voor kerkgangers om te vertonen in parochiezaal of in plaats van de preek op zondag over de wederopbouw van geloofsgemeenschappen en de opvang van voormalige kindsoldaten. Naast dit item stonden er op de DVD 2 reportages voor kinderen. Voor de onderbouw in het basisonderwijs een reportage over het leven van kinderen en dieren in Oeganda, voor de bovenbouw van het basisonderwijs een reportage van twee kinderen die uit het vluchtelingenkamp weer naar huis gaan. Beiden om te vertonen tijdens kindernevendienst of op school. De DVD werd 106 maal aangevraagd.

Voor de gezinsviering van *Wereldmissiedag voor de kinderen* was een compleet uitgewerkte gezinsviering beschikbaar, met voor de andere zondagen in wereldmissiemaand suggesties voor de kindernevendiensten. Deze brochure werd 431 maal aangevraagd (in 2007: 453 x).

Speciaal voor het basisonderwijs brachten wij het schoolproject *Verlieservaringen* uit. Over een kind in Noord Oeganda dat zijn ouders in de burgeroorlog verloor. Daar en hier moeten kinderen hun ervaringen van verlies en verdriet verwerken. Dit project werd 312 maal aangevraagd.

b. Website Missio (www.missio.nl)

De website van Missio is in 2008 geheel vernieuwd. Met deze eigentijdse vernieuwing hopen wij dat belangstellenden langer stil staan bij wie Missio is en wat zij te bieden heeft.

c. Website Klap (www.klap.net)

Deze website is gericht op de jeugd en is zeer interactief. In het verslagjaar is de site aangevuld met thema's over de 40 dagentijd, palmpasen, Pasen, Oeganda, advent en kerst.

d. Missio Wereldwijd

Missio Wereldwijd is het enige gezinsblad voor missie en dialoog in Nederland.

Het tijdschrift is een samenwerking van Missio Duitsland en Missio Nederland.
Het tijdschrift komt tweemaandelijks uit. In ieder nummer wordt een thema besproken en worden twee reportages gebracht naast kleine berichten, 4 kinderpagina's, een puzzel en een kookrecept.

Januari: thema vasten met reportages uit Ethiopië en Sri Lanka

Maart: thema Pasen met reportages uit Myanmar en Mexico

Mei: thema dialoog met reportages uit Nepal en de Arabische emiraten

Juli: thema geluk met reportages uit Cuba en Bangladesh

September: thema vergeving met reportages uit Oeganda en Jamaica

November: thema tederheid met reportages uit Iran en de Centraal Afrikaanse Republiek.

Hoewel we niet anders dan positieve reacties krijgen op het blad blijft het aantal abonnees van 4.000 achter bij de doelstelling van 20.000 (gebaseerd op 15 stuks per parochie).

e. Subsidie NMR (Nederlandse Missieraad)

De NMR is een overkoepelend overleg orgaan van instanties die zich bezig houden met Missie, Vrede en ontwikkelingshulp.

Bij voortschrijdend inzicht is geconstateerd dat de NMR geen toegevoegde meerwaarde heeft. De NMR is dan ook per 1 november 2008 opgeheven. Hiermee komt ook een einde aan de inhoudelijke bijdrage van Missio en onze financiële bijdrage van € 20.000 in 2008 (in 2007 € 30.000).

f. Subsidie FMV (Financieringsstructuur Mondiale Vorming)

De katholieke missionaire fondsorganisaties dragen bij aan de mondiale vorming van gelovigen door middel van een bijdrage aan de Nederlandse bisdommen (zie ook hieronder bij leden bestuur en toezichhoudend orgaan).

De bijdrage is gebaseerd op een percentage van de collecteopbrengsten van de samenwerkende missionaire organisaties.

De bijdrage van Missio bedroeg in 2008 € 34.650 tegen € 34.621 in 2007.

De missionaire taken worden door de Bisdommen zelfstandig en onafhankelijk uitgevoerd. Het bedrag van de FMV is binnen de bisdommen een integraal deel van hun begroting voor missionaire vorming. De bisdommen zijn de werkgevers van de missiesecretarissen, die lid zijn van de algemene raad van Missio.

Hulp aan plaatselijke kerken in het Zuiden

Ultimo februari geeft elke Missio aan "Rome" de bedragen door die in het afgelopen jaar beschikbaar zijn gekomen om te besteden. Hiervan wordt in Rome een overzicht gemaakt tezamen met de verzoeken om hulp die door de plaatselijke bisschoppen zijn ingediend. In de jaarlijkse mei-vergadering waarin alle Nationale Directeuren van alle Missio's vertegenwoordigd zijn worden de hulpaanvragen goedgekeurd, aangepast of afgewezen. In de maand juli ontvangt Missio een verzoek uit Rome om de beschikbare gelden rechtstreeks over te maken naar de hulpaanvragers via de nuntius in het land van de hulpaanvraag. De nuntius zorgt dan voor verdere doorgeleiding van de gelden over de betreffende bisdommen, seminaries en kinderprojecten in dat land. Van de overgemaakte gelden ontvangt Missio een ontvangstbevestiging. Rapportage over de voortgang en verantwoording vindt vooralsnog plaats in Rome.

Nagenoeg alle bestedingen worden voorbereid, getoetst en beoordeeld in "Rome". In de Algemene Vergadering van Nationaal Directeuren in de maand mei worden alle projecten, voor zover noodzakelijk, besproken. De directe invloed van Missio Nederland op effectiviteit en efficiency van de bestedingen is derhalve zeer beperkt. Evenals de financiële bijdrage van Missio Nederland ca 1% van de wereldwijde bestedingen.

Een overzicht van de bestedingen uit het jaar 2007 staat vermeldt in de jaarrekening 2008 onder de toelichting van de balanspost verstrekte subsidies.

Onderstaand wordt aangegeven het belang van Nederland ten opzicht van de inkomsten uit andere landen.

Over 2006 is de algemene jaarrekening uit Rome ontvangen met onderstaande cijfers over dat jaar:

Inkomsten Geloofsverbreiding: \$ 126 miljoen, aandeel Nederland 0,9%

Inkomsten St Petrus Apostelwerk (priesteropleidingen): \$ 38 miljoen, ons aandeel 2,8%

Inkomsten Kinderfonds: \$ 28 miljoen, aandeel Nederland 0,9%.

Projectsubsidies

Missio ontvangt geregeld verzoeken voor financiële ondersteuning. Vanwege de internationale samenwerking kan Missio slechts in geringe mate op deze verzoeken ingaan.

Om voor subsidie in aanmerking te komen moet men aan bepaalde voorwaarden voldoen.

De verzoeken worden in de projectcommissie besproken en beoordeeld. De financiering vindt veelal plaats uit het zogeheten kerstfonds. Dit fonds wordt gevoed door de netto opbrengst (giften min directe kosten) van de kerstmailing.

Een overzicht van de verstrekte subsidies in 2008 is vermeld in de jaarrekening onder de toelichting resultatenrekening doelstelling projectsubsidies.

4. FINANCIEN

a. Algemeen

Het resultaat over 2008 dat beschikbaar is voor de doelstelling is ten opzichte van de begroting gedaald, hoofdzakelijk door lagere opbrengst nalatenschappen dan geraamd en een ongerealiseerd koersverlies op effecten als gevolg van de daling op de beurs. Daarnaast daalden de opbrengsten uit collecte en mailingacties.

Het directe gevolg is dat er hierdoor minder geld beschikbaar is voor het werk in de derde wereld. Missio heeft dan ook besloten een bedrag van € 250.000 uit de continuïteitsreserve beschikbaar te stellen.

Het percentage van de besteding aan de doelstelling gedeeld door het totaal van de baten bedraagt in 2008 91,9% (in 2007 89,8%).

b. Opbrengst fondsenwerving

De opbrengst van de fondsenwerving als geheel is hoger dan de begroting doch aanzienlijk lager dan het resultaat over 2007. Het te mailen donateursbestand neemt gestaag af. Nieuwe donateurs dienen zich nauwelijks aan. In 2008 zijn geen acties gevoerd om het donateursbestand aanzienlijk te verhogen. De studiebijdragen nemen af door een afnemend bestand van contribuanten. Tijdens wereldmissiemaand is in alle kerken een infolder (de credo-kaart) over Missio verspreid. De kosten hiervan zijn onder fondsenwerving verantwoord.

Het percentage van de kosten eigen fondsenwerving gedeeld door de baten uit eigen fondsenwerving bedraagt 10,9% (2007 7,8%). De stijging van dit kostenpercentage is veroorzaakt door lagere opbrengst nalatenschappen waar nauwelijks kosten voor gemaakt worden.

c. Voorlichting en educatie

Het tijdschrift *Missio Wereldwijd* is tweemaandelijks uitgekomen. Het aantal abonnees blijft achter bij de vooraf te hoog gespannen verwachting. De bijdrage in het exploitatiesaldo is aanzienlijk afgenomen in 2008 doordat de reductie op de aboneeprijs in het introductiejaar 2007 is vervallen (aboneeprijs in 2008 € 10, in 2007 € 5) en de kosten van grootschalige verspreiding die in 2007 heeft plaatsgevonden om het blad onder de aandacht te brengen van kerkgangers en donateurs.

d. Uitvoeringskosten

De post salarissen en sociale lasten is gedaald door mutaties in het personeelsbestand. De nationaal directeur en de bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

e. Resultaat beleggingen

De opbrengst beleggingen is zeer drastisch beïnvloed door de koersdaling als gevolg van de kredietcrisis.

f. Richtlijn 650

De jaarrekening en het jaarverslag 2008 zijn opgesteld volgens de vernieuwde richtlijn 650 voor Fondsenwervende Instellingen. Het gebruik van deze richtlijn is verplicht vanaf 2008. De nieuwe richtlijn geeft een beter inzicht in de samenstelling van het vermogen en in de inkomsten en uitgaven van Missio.

5. BELEID

Het beleid blijft erop gericht om naast morele steun door gebed, de hoogst haalbare financiële steun te verkrijgen voor geldelijke hulp aan parochies, priesteropleidingen en kinderprojecten in de derde wereld daar waar dit het hardste nodig is. Daarvoor zijn wij dank verschuldigd aan allen die ons werk ondersteunen.

Risicomangement

Tot de voornaamste risico's die organisaties als Missio lopen, behoren de financiële risico's, de bedrijfsrisico's en reputatierisico's.

Financiële risico's

Wij zijn afhankelijk van giften van het Nederlandse publiek. Economische ontwikkelingen bepalen mede de hoogte van die giften. Om te voorkomen dat wij onze doelstellingen niet kunnen halen omdat de inkomsten tegenvallen, hebben wij een continuïteitsreserve opgebouwd.

Een subsidieprocedure waakt over de toekenning van onderzoeksgelden en een goede besteding hiervan. Daarnaast vinden interne controles plaats op de naleving van alle (financiële) procedures.

Bedrijfsrisico's

De omvang van het personeelsbestand van Missio is zeer gering.

Er is nauwelijks sprake van ziekteverzuim.

Reputatierisico's

Wij zijn voor onze inkomsten grotendeels afhankelijk van donaties. Iedere gift is een blijk van vertrouwen in ons werk, dat wij niet willen schenden. Daarom willen wij eerlijk, open en helder communiceren. Daarom leven wij richtlijnen na uit de gedragscodes 'Goed Bestuur voor Goede Doelen' en 'Reserves Goede Doelen'. Daarnaast hebben wij een eigen gedragscode opgesteld. Wij evalueren dat jaarlijks. Zodra de omstandigheden waaronder wij werken of onze activiteiten wijzigen, passen we zonodig ons beleid aan. Al deze maatregelen helpen ons om het risico op negatieve publiciteit en reputatieschade beperkt te houden. Missio heeft ook een klachtenregeling. Uit het feit dat jaarlijks nauwelijks klachten worden ontvangen concluderen wij dat Missio met respect omgaat jegens haar donateurs en andere belanghebbenden.

Beleggingen

Tussen ontvangst en besteding van financiële middelen verstrijkt in het algemeen enige tijd. In de tussentijd worden de middelen zo goed mogelijk belegd. Daarnaast heeft Missio een continuïteitsreserve. Missio heeft een risicomijdend beleggingsbeleid.

Met de vermogensbeheerder zijn per 1 mei 2006 de volgende bandbreedtes overeengekomen:

	<u>Min.</u>	<u>Norm.</u>	<u>Max.</u>
Aandelen	15%	25%	35%
Alternatieve beleggingen	0%	10%	15%
Vastrentend	55%	65%	85%
Liquiditeiten	0%	0%	30%

Er is gekozen voor een maatschappelijk verantwoord portefeuille, waarbij grotendeels in ter beurze genoteerde obligaties van Europese overheden en financiële instellingen wordt belegd. Naast rendementsverwachtingen zijn de aandelen geselecteerd op basis van een aantal maatschappelijke criteria. De belegging van de reserves heeft Missio middels mandaat vermogensbeheer uitbesteed aan Schretlen & Co. Dit beleggingsmandaat is erop gericht om op langere termijn een positief beleggingsresultaat te realiseren met een zeer laag risico. De vermogensbeheerder rapporteert periodiek over het gevoerde beleid, waarbij

een toelichting wordt gegeven op het beleggingsbeleid en de marktomstandigheden en marktverwachtingen. Tenminste eenmaal per jaar evalueert het bestuur de behaalde resultaten, waarbij tevens het strategisch beleggingsbeleid wordt getoetst aan de beleggingsdoelstellingen van Missio.

Helaas heeft ook Missio de gevolgen van de beurscrisis ondervonden. Er zijn echter geen effecten verkocht zodat bij stijgende koersen het verlies weer wordt goedge maakt.

Continuïteitsreserve

Om de continuïteit van onze activiteiten ook de in de toekomst zeker te stellen, heeft Missio een continuïteitsreserve van bijna 600.000 euro. Door deze reserve kunnen incidentele tegenvallers worden gecompenseerd. De omvang van de reserve voldoet aan de richtlijn 'Reserves Goede Doelen' die de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen, de VFI, heeft vastgesteld. Vanwege het teleurstellende resultaat voor de doelstelling is besloten om uit de continuïteitsreserve een bedrag van € 250.000 beschikbaar te stellen.

6. COMMUNICATIE

Pastores

Pastores en pastoraal werkenden zijn onze belangrijkste intermediairs richting gelovigen, zijnde hun parochianen. Aan de pastores in de ca 1.450 parochies in Nederland vragen wij jaarlijks de evangelieboodschap van *wereldmissiemaand* over te brengen aan de kerkgangers en een collecte te houden voor de wereldkerk. Ook vragen wij om aan diegenen te denken die niet naar de kerk komen door een artikel in het parochieblad op te nemen en mogelijk onze creditkaart bij te sluiten.

Donateurs

Onze donateurs, ca 15.000, worden bij de mailingen benaderd met een donateurskrant waarin wetenswaardigheden over de projecten zijn opgenomen.

Website algemeen

Op de website van Missio www.missio.nl is informatie opgenomen over het werk van Missio; ook vindt men er berichten over missionaire ontwikkelingen in wereld en kerk. Uiteraard is voor parochies veel materiaal ten behoeve van wereldmissiemaand te downloaden.

Website Klap

Deze website www.klap.net is een interactieve website voor de jeugd met filmpjes, muziek, spelletjes, enzovoorts.

Zelateurs

Van oudsher gaan zelateurs en hun hulpen in hun parochie bij mensen langs die zich daarvoor hebben aangemeld voor het innen van een bijdrage voor de wereldkerk. Helaas neemt de groep zelateurs af vanwege hun hoge leeftijd. Ook degenen die een bijdrage leveren nemen af. Nieuwe contribuanten en zelateurs zijn er nauwelijks nog te vinden.

Mediacontact

Op zondag 19 oktober is in de eucharistieviering die werd uitgezonden op Nederland 2 aandacht geschonken aan Wereldmissiemaand.

Subsidieontvangers

De laatste jaren vraagt Missio Nederland bij het overmaken van de gelden om niet alleen een verantwoording af te leggen aan "Rome", maar ook een kopie van de rapportage te sturen naar Nederland. Tot op heden levert dit verzoek nog niet het gewenste resultaat op.

7. TOEKOMSTVISIE MISSIO 2009

De begroting voor 2009 is opgesteld aan de hand van de resultaten van voorgaande jaren en de daaruit getrokken conclusies voor het komende jaar.

De afname van het donateursbestand van Missio door overlijden en verminderde financiën van de donateurs neemt jaarlijks gestaag toe. Jonge mensen zijn minder bekend met de naam Missio en het werk waar Missio voor staat. Bovendien wordt onze pastorale missionaire hulp vaak verward met ontwikkelingshulp.

Ook de collecte die jaarlijks in de maand oktober in alle RK parochies wereldwijd plaatsvindt neemt gestaag af door verminderd kerkbezoek. Missio zal de komende jaren nog meer nadruk leggen op de verantwoordelijkheid van pastores om de jaarlijkse wereldmissiemaand collecte onder de aandacht van de kerkgangers te brengen door het vinden van een contactpersoon voor Missio binnen de parochies.

Veel inspanning zal ook gaan naar het werven van abonnees voor het missietijdschrift *Missio Wereldwijd*.

Daarnaast zullen de jeugd en de scholen bij het werk van Missio betrokken worden door het uitschrijven van een opstelwedstrijd.

Kredietcrisis

beleggingen

De waarde van de beleggingen van Missio is in het 4^e kwartaal 2008 aanzienlijk afgenomen. Ten opzichte van de waarde per 1 januari 2008 is een koersverlies geleden van € 95.000 op obligaties en € 404.000 op aandelen. Er zijn echter nauwelijks effecten verkocht, zodat bij stijgende koersen dit verlies weer ongedaan wordt gemaakt.

donateurs

Uit onderzoek is gebleken dat onze donateurs op leeftijd zijn en zeer betrokken zijn bij het werk van Missio. Vanwege de leeftijd zullen zij nauwelijks door ontslag of inkomensteruggang getroffen worden. Wij hopen en verwachten dat onze inkomsten uit fondsenwerving de trend van de laatste jaren zal volgen: te weten jaarlijkse afname door overlijden van donateurs en zeer geringe aanwas van nieuwe donateurs door minder kerkelijke betrokkenheid van deze groep.

8. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN MISSIO

Missio kent geen statutaire raad van toezicht. De toezichhoudende taak is binnen Missio opgedragen aan de missiesecretarissen die benoemd zijn in de algemene raad.

De algemene raad (bestuur en missiesecretarissen) is in het verslagjaar tweemaal bijeengewees. De raad heeft de door het bestuur opgestelde en door de externe accountant gecontroleerde jaarrekening 2007 goedgekeurd.

De Raad heeft geconstateerd dat de voorgenomen resultaten voor 2007 in grote lijnen behaald zijn.

Een proeve van de verantwoordingsverklaring over 2007 is aangenomen. De belangrijkste feiten zijn:

- 1) een teruglopend donateursbestand. In het verleden gedane pogingen tot vergroting van het bestand hebben niet geleid tot adequate groei van het bestand
- 2) achterblijven van het aantal abonnees van het tijdschrift Missio Wereldwijd bij de vooraf wellicht te hoog gestelde verwachting
- 3) de raad is van mening dat Missio en wereldmissiemaand meer naamsbekendheid moeten krijgen binnen parochies en parochiebestuur. Dit zou mogelijk kunnen door het zoeken en vinden van een contactpersoon/aanspreekpunt voor Missio in de parochies.

De begroting voor het jaar 2009 is goedgekeurd in samenhang met het jaarplan 2009.

9. VERANTWOORDINGSVERKLARING 2008

Code goed bestuur voor goede doelen

Het jaarverslag 2008 is opgesteld conform de herziene richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Instellingen. Als raad van toezicht beschouwt Missio de groep diocesane missiesecretarissen die als zodanig door hun bisschop zijn benoemd als afgevaardigden in de algemene raad van Missio. Statutair is hun taak het goedkeuren van de begroting, jaarrekening en beleidsplan, en het benoemen en ontslaan van bestuursleden.

Taken en verantwoordelijkheden Raad van Toezicht en bestuur

De algemene raad heeft onder andere als taak het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening en het beleidsplan en het benoemen en ontslaan van bestuursleden. Het bestuur is belast met het besturen Missio. Voor deze taak laat het bestuur zich bijstaan door een bureau van geringe omvang met de voorzitter van het bestuur als onbezoldigd leidinggevende.

Controle op functioneren van de organisatie, frequentie, vastlegging en evaluatie

De financiële kwartaalrapportages met analyse worden aan het bestuur voorgelegd.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden door het bestuur vastgesteld en ter goedkeuring aan het toezichthoudend orgaan voorgelegd.

Jaarlijks heeft een afvaardiging van het bestuur een evaluatie over het beleggingsbeleid met de vermogensbeheerder. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in het beleggingsstatuut.

Extern toezicht wordt uitgevoerd door:

- Mazars Paardekooper Hoffman N.V. (accountants controle).
- Centraal Bureau Fondsenwerving (keurmerk verantwoorde fondsenwerving).

Benoeming, bezoldiging en aftreding Toezichthoudend orgaan en bestuur

Het toezichthoudend orgaan van Missio bestaat uit zeven personen, te weten de missiesecretarissen van ieder bisdom. Zij en bestuur ontvangen geen vergoeding (zie het gestelde hierover onder leden van bestuur en algemene raad). Als directeur van het bureau treedt op de voorzitter van het bestuur. Hij ontvangt hiervoor geen vergoeding.

Optimale besteding van middelen

De geworven fondsen dienen zoveel als mogelijk te worden besteed aan de primaire doelstelling van Missio. Vastgesteld is dat het percentage kosten fondsenwerving in principe niet hoger mag zijn dan 20%. Daarnaast mag maximaal 15% van de totale exploitatielast worden besteed aan administratie en beheer.

Relaties met belanghebbenden

Missio streeft naar een open dialoog met alle belanghebbenden, die te verdelen zijn in: vrijwilligers en beroepsmedewerkers, donateurs en relaties.

Door middel van dagelijkse, wekelijkse, driemaandelijks en jaarlijkse rapportages worden de specifieke doelgroepen geïnformeerd over operationele zaken, bestuur en beleid, fondsenwerving en financiële zaken.

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opvraagbaar en staan volledig op de website van Missio.

In het jaarverslag wordt de uitvoering van toezicht houden, besturen en verantwoorden gedetailleerd beschreven.

Klachten die bij Missio binnenkomen worden geregistreerd en binnen 2 weken afgehandeld. Hiervoor wordt een klachtenregister aangehouden.

Alle aanwezige leden van het toezichthoudend orgaan en het bestuur van Missio hebben deze verantwoordingsverklaring onderschreven op 12 juni 2009.

10. LEDEN VAN ALGEMENE RAAD EN BESTUUR

De algemene raad bestond in 2008 uit de volgende personen
Tussen haakjes functie in dagelijks leven

Bestuursleden:

Drs G.T.C. Pex, nationaal directeur, tevens voorzitter van het bestuur
(*pastoor van een parochie, bisdom Rotterdam*)

C. Stapel, vice-voorzitter, tot 17 november
(*manager onderwijsinstelling*)

Mr drs Th.E.M. Wijte, secretaris/penningmeester
(*rechter*)

Drs L.C.J. Verreijt
(*emeritus priester in het aartsbisdom Utrecht*)

A. Bakker s.m.a.
(*deken van Amsterdam*)

Mevr. Drs. W.H. Kempes-van Leeuwen
(*bisschoppelijk gedelegeerde onderwijs bisdom Rotterdam*)

Missiesecretarissen:

Mevr. drs H.J.M. van de Bunt-Koster, namens bisdom Utrecht

Drs. W.R.M. van Olffen, namens bisdom Groningen

R. Soffner, namens bisdom Haarlem

Mevr. L.A.M. Klumpkens-Heijders, namens bisdom Roermond

Drs. J.L.G. Mersel, namens bisdom Breda

Drs. P.A.M. ten Hacken, namens bisdom Den Bosch

Mevr. drs. I.M. Busch, namens bisdom Rotterdam, tot 1 augustus

Drs. J.H.M. Maasen, namens bisdom Rotterdam, vanaf 1 augustus

(*de missiesecretarissen zijn in het dagelijks leven medewerker missiezaken in het betreffende bisdom*).

<i>Bestuur</i>	benoemd in	jaar van aftreden	zittings duur
*drs G.T.C. Pex mhm	2004	2009	5 jaar
* mr drs Th.E.M. Wijte	1996	2011	15 jaar
*drs L.C.J. Verreijt	1998	2013	15 jaar
*A. Bakker s.m.a.	1996	2011	15 jaar
*Mevr drs W.H. Kempes-van Leeuwen	2003	2013	10 jaar
<i>Missiesecretarissen</i>			
Mevr drs H.J.M. van de Bunt-Koster	1999	2011	12 jaar
drs W.R.M. van Olffen	1999	2010	11 jaar
R. Soffner	2002	2013	11 jaar
drs J.L.G. Mersel	2005	2010	5 jaar
Mevr L.A.M. Klumpkens-Heijnders	2002	2013	11 jaar
P. ten Hacken	2007	2012	5 jaar
drs J.H.M. Maasen	2008	2012	4 jaar

De voorzitter/ nationaal directeur is tevens directeur van het bureau en ontvangt hiervoor geen bezoldiging. Ook de overige leden van het bestuur ontvangen geen bezoldiging. De missiesecretarissen worden beschouwd als het toezichthoudend orgaan van Missio.

Leden toezichhoudend orgaan (missiesecretarissen)

De missionaire organisaties in Nederland dragen bij aan de mondiale vorming van gelovigen door middel van een financiële bijdrage aan de Nederlandse bisdommen. De bijdrage is gebaseerd op een percentage van de collecteopbrengsten van de samenwerkende missionaire organisaties (zie subsidie FMV).

De bijdrage van Missio bedroeg in 2008 € 34.650, 11% van de totale bijdrage aan FMV. De missionaire taken worden door de Bisdommen zelfstandig en onafhankelijk uitgevoerd. Het bedrag van de FMV is binnen de bisdommen een integraal deel van hun begroting voor missionaire vormingsprogramma's. De bisdommen zijn de werkgevers van de missiesecretarissen, die lid zijn van de algemene raad van Missio.

Er zijn aan leden van bestuur en algemene raad geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De leden van bestuur en algemene raad hebben geen nevenfuncties die relevant zijn voor Missio.

11. MEDEWERKERS BUREAU

V. Branca, boekhouding

G.J.J.M. Damen, educatie, tot 1 november 2008

Mevr A. Emminger, sponsor administratie

W.R.M. Griffioen, fondsenwerving, tot 1 juni 2008

Mevr mr. J.M. Janssen-Drabbe, directiesecretaresse

Mevr J.M.E. Jordan-Smit, donateursadministratie

P. Lamberts, redactie Wereldwijd tot 31 december 2008

J.H.G. Remmerswaal, administrateur

Mevr H.C. Swiebel-Rijke, huishouding